Savaitinis Laikraštis
Žvaigzdė
išeina kas Petnyčia.

Kaina metams:
Amerikoje ir Kanadoje . . 2 dol.
Lietuvoje ir kitur . . . . 4 rub.

Korespondencijas ir pinigus siunčiant adressas:
„ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia. Pa.

The Lithuanian Weekly
Žvaigždė
(The Star)
Published by
A. MILUKAS & CO.
Every Friday at Philada. Pa.

Yearly subscription $2.00
Advertising rates on application

All communications should be addressed:
"ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Amerikos Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

Entered as second class matter March 8, 1909, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1879

,,Published and distributed under permit (No.833), autorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Philadelphia, Pa. By order of the President, Will H. Hays, Postmaster General.

Nr. 35 PHILADELPHIA, PA. & NEW YORK CITY, 2 D. RUGSEJO (SEPTEMBER), 1921 M. Metai XXI.

VILNIAUS KLAUSIMAS ATIDETAS.

Geneva, rugp. 30 d. — Vakar tautų lygos taryba pasiuntė pakvietimą Vokietijai ir Lenkijai, kad anos prisųstų savo delegatus pasitarti Silezijos klausime. Prie to tapo pabrieżta, jog Vilniaus klausimas būsiąs atidėtas tolesniam laikui, kaipo aiškiai neturįs jokio bendro dalyko su dabartine — Sliezijos — problema.

NUŽUDE ERZBERGERI. — BUVUSI VOKIETIJOS VALSTYBES SEKRETORIU.

Berlynas, rugp. 26 d. — Siandien tapo atrastas Juodame Miške nužudytas Mathias Erzbergeris, buvęs Vokietijos valstybės sekretorius ir Reichstago narys. Jojo draugas Herr Dietz tapo sužeistas bemėgindamas auą atgaivinti

Velionis M. Erzbergeris buvo sukėlęs prieš save audrą, liepos 1917 m., kuomet pasiulė Vokiečių parlamentui rezoliuciją taikai be aneksijų. Taipgi daug priešų įgijo savo tautiečiuose; būdamas armisticijos komisijos pirmininku. Jo nužudymo kaltė primetama monarkistams, kurie, varė prieš jį nepaliaujamą ir aitrią karę per laikraščius.

Erzbergeris buvo drūčiausios Vokietijoj Centro partijos — katalikų ir socijalistų — vadas. Savo augštą politinę karierą velionis pasiekė iš kuklaus, neturtingo tėvo rūbsiuvio namelio.

LIETUVIAI ŽUVO SU LIETUVIO AEROPLIANU.

Pereitą sekmadienį, rugp. 28 d., Philadelphijoj, palei North east bulvarą, p. Mikiono (letuvio saliuninko šitame mieste) aeroplianas, kurį jis nusipirkęs uždarbiaudavo žmones bevėžindamas, — subyrėjo į trupinius, bekrisdamas kartu su visais trimis keleiviais. Tie trįs nelaimingi asmens buvo šie: pats vežėjas argu piliotas Conrad M. Foss 22, metų amžiaus ir Marė Pušinskienė (Vinco Pušinsko, lietuvio, pati) 39 metų, su sunum Jonu Pušinskučiu 8 metų amžio. Užmuštųjų lavonai taip baisiai buvo sumalti, kad nei balsamuoti nebuvo galima, tad ir šermenys — M. Pušinskienės ir jos vaiko — buvo trumpos. Gedulingos pamaldos už pastarųjų vėles įvyko Sv. Vaitiekaus (lenkų) bažnyčioje utarninko ryte, iš kur velionių kūnai tapo nuvežti, daugybei žmonių lydint, į kapus. A. a. Marė Pušinskienė paliko savo vyrą našlį ir tris vaikučius, kurių vyriausia mergaitė 16-os metų. Ne duok Dieve nė vienam tokią baisią mirtį!

ALKANI RUSAI KELIA MAISTUS. Londonas, rugp. 31 d. — Badaujanti žmonės Rusijoj, ypač Tambovo, Voronežo ir Orlo gubernijose kelia maištus, anot Central News telegramų iš Maskvos. Pasiųstos armijos malšinti sukilimų atsisako šauti į baduolius.

Logan, W. V., rugp. 31 d. — Aeroplianas numetė bombą lauke, straikuojančių mainierių srityje. Ekspliozija buvus baisi.

Anglija išmoka kas metas po 2500 už kievieną karęivį Palestinoje.

Belfaste, Airijoj, rugp. 30 d. atsinaujino maištai, kuriuose šeši žmonės tapo užmušti ir daugelis sužeista.

Indijoj tapo paskelbtas karės stovis penkiuose distriktuose dėlei vietos gyventojų sukilimų prieš Anglijos valdžią.

Amerikos Darbo Federacijos vadai nori konferencijos, kurioje būtų atstovai ir nuo valdžios, — kad aptarti dabartinės bedarbės aimaningą padėtį. Kaip žinia, arti pusšešto miliono žmonių Suvienytose Valstijose dabar neturi darbo ir, nuosakiai, neturi iš ko gyventi.

Sovietų valdžia suareštavo visą Rusijos Pagelbos komitetą, įtariant būk to komiteto nariai norį nuversti bolševikų valdžią.

West Virginijon, dėlei angliakasių straiko su riaušėmis, tapo pasiųsta du kareivių pulku iš Camp Dix'o tvarkos daboti.

Lietuvos Informacijų Biuras.

1925 F St. N. W.
Washington, D. C.

SVEICARIJA PRIPAZINO LIETUVA.

Vašingtonas, VIII. 23 d. (Liet. Inf. Biūras) SVEICARIJA PRIPAZINO LIETUVOS RESPUBLIKA DE JURE.

LENKAI PATYS RISA VILNIAUS PRIKLAUSOMYBE.

Vašingtonas, VIII. 23 d. (Liet. Inf. Biūras) Eltos pranešimu, lenkai reikalauja iš Vilniaus Valdininkų prisiekti ištikimybę Lenkijai.

LENKAI PERSEKIOJA VILNIUJE LIETUVIUS.

Vašingtonas, VIII. 23 d. (Liet. Inf. Biūras) Eltos pranešimu lenkai uždarė Vilniuje pirmą lietuvių gimnaziją kur mokinosi 400 mokinių. Taippat uždarė Vilniuje ir lietuvių mergaičių gimnaziją.

VILNIUJE NAIKINA LIETUVIU SPAUDA.

Vašingtonas, VIII. 23 d. (Liet. Inf. Biūra)s Eltos pranešimu vienos savaitės tarpe ant Lietuvių laikraščių uždėta 90,000 markių pabaudos.

LENKAI UZDARE VILNIUJE LAIKRASTI.

Vašingtonas, VIII. 23 d. (Liet. Inf. Biūras) Eltos pranešimu Vilniuje Lenkų Valdžia uždarė laikraštį einanti Rusų kalba „Vilenskoje Slovo."

PASKOLOS REIKALU.

Prisirengimas prie darbo užbaigtas. Visos stotys tinkamai apginkluotos ir tik laukia signalo šturmui. Taigi šiuo prasideda tikrasai Bunų vajus mūsų išeivijoje. Per rugsėjo mėnesį turime pasiekti savo tikslo. Sią savaitę gavome didžiausią krūvą laiškų iš stočių. Visur džiuginančios žinios. Upas kuogeriausias. Visi pilni drąsos ir optimizmo. Juda-kruta ir, sulig vėliausių pranešimų, rengiasi į mūšį su tamsa ir vergija šios kolonijos: Rochester, N. Y., Racine, Wis., New York, N.Y., Cleveland, Ohio, New Britain, Conn., Herkimer, N. Y., Brigeport, Conn., Cambridge, Mass., Albany, N. ., Sunderland, Mass., Northampton, Mass., Schenectady, N. Y., Newark, N. J., Chicago, Ill. ir daug, kitų.

Abudu Springfieldu, Ill., ir Mass. naujas paskolos stotis sukūrė ir šauniai ruošiasi į darbą. Taipgi nauja stotis susidarė Eynon, Pa. Daugelis stočių daro nutarimus padaryti savo kvotas su dideliu kaupu.

Mažne visos stotys išreiškia pageidavimą, kad vajaus laiku atsilankytų garb. Lietuvos atstovas V. Carneckis. Mūsų atstovas nors ir labai norėtų, bet visur atsilankyti dabar negalėtų. Viena, nesuspėtų, o kitą ant atstovo pečių daug ir kitokių darbų ir rūpesnių uždėta. Todėl atstovas tegalės atsilankyti tik kai-kuriose vietose. Kol kas gerb. atstovui V. Carneckiui maršrutas nustatomas sekamai:

11, 12, 13, ir 14 rugsėjo — Chicago, Ill.,
11 rugsėjo — didžiausios prakalbos visai Chicago,
13 rugsėjo — prakalbos Cicero, Ill.
15 rugsėjo — Cleveland, Ohio.
16, 17 rugsėjo — Pittsburgh, Pa.
18 rugsėjo — Detroit, Mich.
20 rugsėjo — Rochester, N. Y.

Vėliau gerb. atstovas aplankys ir kai-kurias Rytų kolonijas. Apie tai bus pranešta vėliau.

Paskolos reikalais daugelį vietų aplankys ką tik atvykęs iš Lietuvos svečias, Steigiamojo Seimo narys M. Bagdonas.

Be to Misija kreipiasi į žinomus Amerikos lietuvių kalbėtojų (daugiau kaip šimtą asmenų).

Tik iš dešimties tesuspėjome gauti pranešimus, kad jie sutinka eiti į talką Valstybės darbui. Stai jų pavardės (alfabeto eilėje):

B. Ajauskas, Birgton, Mass.,
Kun. J. Ambotas, Hartord, Conn.
Adv. F. J. Bagočius, So. Boston, Mass.
Dr. J, Grinius, Philadelphia, Pa,
Antanas Ivaškevičius, S. Boston, Mass.
Kun. F. Kemėšis, Detroit, Mich.
Povilas Petrauskas, Wilkes-Barre, Pa.
Kun. J. Petraitis, Paterson, N. J.
A. Rakauskas, Wilkes-Barre, Pa.
A. Staknys, Newark, N. J.
Kun. J. Struckus, Plymouth, Pa.
J. O. Sirvydas, Brooklyn, N. Y.
M. Vitartas, Braddock, Pa.
Kun. H. Vaičiunas, Cicero, Ill.

Tikimės ateinančią savaitę galėsią paskelbti visą eilę naujų kalbėtojų, apsiėmusių patalkininkauti savo Valstybei.

Gerb. mūsų darbuotojų po kolonijas pasirenkant kalbėtojus, prašytume laikytis šių patarimų:

1) Kviesti kiek galima naujus, dar mažai toje kolonijoje kalbėjusius,

2) Kviesti iš tarpo galimai artimesniųjų, (didžiuma tesutinka kalbėti tik savo valstijoje).

3) Jei ir patys kviesitės nurodytus kalbėtojus, malonėkite tuojau pranešti Misijai, ką kviesite, kad išvengus klaidų ir nesusipratimų.

Dalinamės su darbuotojais linksma žinia, kad Sveicarija pripažino Lietuvą de jure. Tai tikrai gražus ir draugingas Lietuvai patarnavimas, padarytas kaip tik prieš tai, kada visų šalių atstovai susirinkę toje pačioje Sveicarijoje svarstys mūsų ginčą su lenkais.

Lai gyvuoje laisvoji Sveicarija!

Bet juo karščiau šaukime: lai gyvuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva su sostine Vilniumi! Ir lai tą šauksmą paverčia realybe mūs pasišventimas šiame bonų vajuje. Valio mūsų Vilnius! Valio laisva Lietuva! Valio jos valdžia!

Teprasmengie visi imperijalistai! Teišsineša iš Lietuvos Žulikovskių dvasia ir kūnai! Tepraisiplaivo nors sykį oras mūsų žemelėje!

Visi kibkime į bonus!

P. HYMANSO RAŠTAS LIETUVOS VYRIAUSYBEI.

Vašingtonas, VIII. 25 d. (Liet. Inf. Biuras) Lietuvos Vyriausybei atsisakius priimti Tautų Sąjungos Tarybos pasiūlymus Ženevoje š. m. birželio mėn. 28 d. ir apie tai pranešus p. Hymansui savo nota iš liepos m. 25 d. buvo gautas iš p. Hymanso toksai raštas:

„Ponui Lietuvos Atstovui prie Tautų Sąjugos.

Ponai Ministeri.

Turiu garbės Tamstai pranešti, kad esu gavęs liepos 25 dienos notą. Ji man buvo p.p. Milašo ir Naruševičiaus įteikta Briukselyje liepos 26 d. Jei Lietuvos Virausybės nutarimas ir būtų buvęs palankus, aš del to būčiau gailėjęsis, kad jis taip vėlai yra mane pasiekęs, nes liuosas laikas, kurį aš sau buvau paskyręs deryboms prmininkauti, didžioje savo dalyje jau praslinko. Dar labiau aš gailiuosi ir Taryba tikrai bus tų pačių jausmų, kad Lietuvos Vyriausybė nemato galimumo vykinti Tarybos birželio 28 dieną rezoliucijoje išreikštų patarimų.

Turiu garbės Tamsta paklausti, ar sulyg išreikštais paskutiniame Tamstos rašto paragrafe pasiryžimai (Lietuvos Vyriausybė išreiškė noro surasti būdo konfliktus su lenkais likviduoti — L.I.B.) Lietuvos Vyriausybė sutiktų siųsti savo atstovus Ženevon rugpiūčio 25 d., kad ten susitikus, man pirmininkaujant su Lenkų vyriausybės atstovais ir ieškojus su jais arne būtų galima surasti dirvą dviejų šalių susitarimui tais klausimais, kurie jas skiria. Aš jaučiausi neįvykinęs Tarybos man pavestojo uždavinio, jei nesistengčiau dar kartą suvesti kruvon dviejų šalių delegacijas ir šauktis į jų politinę išminti, kad suradus išrišimą konfliktui. Be to, dviejų delegacijų atvykimas man atrodo būtinu, kad galėčiau paruošti pranešimą, kurį aš turėsiu pristatyti Tarybai, kad išaiškinus motyvus, kuriais vadovavosi abi vyriausybės savo nusistatymuose.

Teikitės priimti; ponas Ministeri, mano aukštos pagarbos pareiškimą. Povylas Hymans."

Kaip jau buvo pirmiau pranešta, Lietuvos Vyriausybė sutiko su aukščiau pažymėtu p. Hymanso pasiulymu ir pasiuntė iš Briukselio savo delegatus Ženevon, kur šiandien, rugp. 25 d. prasidėjo derybos.

Žemaičių Vyskupo Laiškas.

AMERIKOS PILIECIAI LIETUVOS VAIKAI KATALIKAI..

Ryšys, kurs taip gražiai ir tvirtai užsimezgė tarp Lietuvos ir jos išeivių, verste varčia mus Lietuvius veikėjus, bet kokiam sumanymui kilus tuoj duoti apie tai žinią visiems jos vaikams, kad ir jie laikinai būtų už jurių-marių ar aukštų kalnų — dvasioms bendrauti nėra fizinių kliūčių.

Lietuva atgimsta. Bet Lietuva per amžius buvo katalikiška ir atgimusi ne kitokia ji privalo būti. Tikėjimas doras ir nepriešingoji jai šviesa — aukštas filosofinis mokslas, — buvo ir bus tvirčiausi valstybės pamatai, teikia jai ilgiausio pastovumo.

Vis to tedvoda aukštoji mokykla — universitas, jo skyrius — teologijos bei filosofijos fakultas. Neabejojame, jog Lietuvos valstybė ligi tik apsidirbs su pašalinėmis kliūtimis, įsteigs ir laikys savo lėšomis universitą su minėtuoju fakultu. Tačiau laikas plaukia, reikalai neatidėtini, jie reikia tuojau patenkinti.

Tai numanant, susidarė organizacinis komitetas iš keturių žmonių: Prel. Dr. Mačiulio-Maironies, Dr. A. Maliausko, Iz. Tamošaičio ir L. Bistro, kuris veiks Lietuvos Vysku pų vardu. To komiteto uždavinys jau šį rudeny įsteigti teologijos ir krikščioniškosios filosofijos fakultą, gaminsianti katalikiškajai Lietuvai katalikus mokslo vyrus ir šviesius jai vadus.

Juk didžiausias nuostolis tautos kultūrai ir valstybei, kai tiek jau metų anasai-mokslas trūkdomas tėvynėje, o į užsienio katalikiškuosius universitus vos maža dalis trokštančiųjų to mokslo ir gabių vyrų kunigų ir svietiškių tepatenka.

Taigi šiam neginčijamam valstybės ir Bažnyčios reikalui mes aukojame savo paskutinius skatikus, kviesdami ir visus kitus Lietuvos ir Katalikų Bažnyčios sūnus, pirmon galvon kunigus, paskui ir jų ganomuosius svietiškius, gerus piliečius ir ištikimus katalikus, kuriems šis reikalas yra aiškus, kad neatsisakytumėte kuoduosniausiai prisidėti pinigais, idant šis fakultas atsistotų kuoaukščiausiame mokslo laipsnyje, sukvietęs pačius prašmatniuosius profesorius ir įsitaisęs kuodidžiausį knygyną.

Kilnusis tas darbas yra drauge ir sunkus, vos pakeliamas tik jungtomis visuomenės pajėgomis ir didžiu pasišventimu. Drąsiai pasiryžę tą darbą pradėti ir dirbti Aukščiausiojo Dievo vardan, mes tikimės neužsivilsią, pasikliaudami dvasiškių ir svietiškių sūnų pagalba.

Aukas minėtam fakultui steigti prašau siųsti mano adresu Kaunan, ar Dr. Izid. Tamošaičiui, Komiteto Kasininkui, Dv. Seminarijos profesoriui. Patogiausia gauti Amerikos bankose išmokamais čekais.

Žemaičių Vyskupas Pranciškus Karevičius.

Uztikrinkim Liet. Universitui milijoną auksinų is Ameriko iki 15 d. Rugsėjo!

Pereitos savaitės „Žvaigždės" numeryje straipsnyje" rašėme:

KIEK LIETUVOS K. UNIVERSITAS GALI TIKETIS NUO AMERIKOS LIETUVIU?

„Sios vasaros pradžioje Žemaičių Vyskupas Karevičius rašė į Amerikos Lietuvius, prašydamas Amerikos lietuvių — kunigų ir pasaulinių žmonių, — kad padėtų tėvynėje esantiems jų broliams įrengti dar šį rudenį pirmąjį Lietuvių Katalikiškąjį Universitą. Tas laiškas pasiųsta į kelias vietas su tikslu, be abejo, kad jei vienas jo egzemplioriu žlugs krasoje, kiti pasieks addresatus. Kiek mums žinoma, vyskupo Karevičiaus gromata pirmiausiai pasiekė Chicago ir ten pataikė į labai prielankias širdis. Keli klebonai greitu laiku suaukojo apie pusantro tūkstančio dolerių. Bet čia užpūtė tą teip gražiai išdygusią sėklą netikėtai žiaurus vėjas. Atsirado asmenų, kuriems rūpėjo užkirsti kelias amerikiečių duosnumo aukoms. Pradėta ką kitą kalbėti, vengta platinimo vyskupo Karevičiaus atsiliepimo.

Per šv. Petrą (Liepos 29) Vakarinių valstijų lietuvių kunigams susirinkus konferencijon Chicagoje, vysk. Karevičiaus klausimas iškilo ir visų kunigų buvo kone vienu balsu pavadintas svarbių svarbiausiu dienos reikalu.

Išrinkta komisija paskleisti Vyskupo atsiliepimą tarp visų Amerikos kunigų ir išrinkti kunigai (iš Chicagos, Pittsburgo, Scrantono, Philadelphijos, Bostono ir New Yorko bažnytinių provincijų), kurie savo apylinkėse užsiimtų vien paraginimu, kad Žemaičių Vyskupo atsiliepimas netik būtų visur paskelbtas, bet, kad ir aukos būtų surinktos

Chicagos kunigų suvažiavimo omenyje laikyta, kad, Universito įkūrimo darbą be atidėjimo varant, daug lengvesnė būsianti ta nauja našta tėvynėje gyvenantiems broliams.

Ant nelaimės ir po Chicagos kunigų suvažiavimui, Lietuvos katalikų balsas Universito klausime buvo leidžiamas pro ausis. Pirm mėnesio laiko „Žvaigždei" pradėjus garsinti Vyskupo Karevičius laišką, teko patėmyti du dalyku: didis entuziazmas dėl Lietuvos universito ir nekuriose vietose užsikirtęs užsimerkimas (net laikraščių) ant to dalyko. Bet judėjimas, ačių kelių dešimčių klebonų duosnumui ir supratimui savo pašaukimo pareigų, per daug užaugo, kad toliaus galima būtų jį ignoruoti. Drąsiai tvirtiname, juog tie patys geradėjai, pp. veikėjai, kurie „Žvaigždės" atstovui juos kalbinant apie vyskupo Karevičiaus gromatą, nusidavė negirdį, nesuprantą, — už kelių dienų atmainys savo pozicijas ir viens už kito skubiausis pasirodyti uoliausiais Lietuvos Universito bičiuoliais. Ir tai gerai. Velyk vėliaus, nei niekados. Taigi, valio Lietuvos Katalikiškas Universitas! Valio lyg šio laiko nebyliai, kurie išmoksta apie jį kalbėti ir jam aukas rinkti!"

* * *

Paminėję keleto New Yorko ir ano apygardų artimesnių parapijų klebonų atsinešimą link Žemaičių Vyskupo laiško padarėme šiokią išvadą:

„Cia mūsų tik paviršiuj paminėjus pirmojo Lietuvos Katalikų Universito bičiuolius, kurių dešimtį kartų daugiaus pasirodys, kad Amerikos visuomenė išgirs apie Žemaičių vyskupo laišką, rašytą į Amerikiečius, susidaro suma suviršpusės milijono auksinų.

Taigi, ant kiek mūsų pažinimas Amerikos lietuvių visuomenės leidžia, pranašaujame, kad, jei Vyskupo Karevičiaus atsiliepimas į amerikiečius nors didesnės dalies lietuvių klebonų bus išgarsintas, ir žadamas svetys iš Kauno su platesnėm žiniom apie universitą pasirodys, — šį rudenį Amerikos lietuviai sudės universitui 5 milijonus auksinų."

* * *

Eidami spaudon praeitą savaitę manėme daugiaus neskelbti vyskupo Karevičiaus gromatos ir liautis pavesti kone visą savo laikraštį Lietuvos Katalikų Universito reikalo išgarsinimui. Bet šios savaitės savaitraščio „Garso" ir dienraščio „Draugo," abiejų kartu prabilusiu mūsų garsinamame dalyke, tonas paragina mus dar pratęsti, agitaciją" dėlei Lietuvos Universito klausimo. Tadgi dar garsisime Žemaičių vyskupo gromatą (kurią „Garsas" spiriamas Susiv. L. R. Katalikų dvasios vadovo Kun. N. Petkaus atspaudė, bet kuosmulkiausiomis raidėmis. Anuodu laikraščiu mėgino sukelti ginčą, kaip turi būti siunčiamos aukos. In tuos ginčus nemanome leistis. Mums vis viena, ar kas siųs per „Tautos Fondo" tarpininkystę (bet „Tautos Fondos" turėtų pasižadėti neimsiąs 20 nuošimčio per jį siunčiamų aukų), ar stačiai patys ar per savo klebonus siųs Kauno Vyskupo nurodytų adresu. Visus žymesnius aukotojus kuriems pasitikėsime, kad anie pasiųs savo pažadėtas aukas garsysime „Žvaigždėje", kad anų gražus pavyzdis daugiaus aukotojų sužadintų. Taigi sutraukoj pakartojame žymesnius Liet. Universito geradėjų vardus.

* * *

Philadelphijos Sv. Jurgio parapijos klebonas kun. Ignacas Zimblys, kuris abiem rankom dalina savo aukas visuomenėms labdarybėms, Lietuvos Universitui patsai paaukojo kol kas $50.00 ir ragino savo parapijiečius prie aukų. Paklausęs klebono raginimų tos parapijos Tautos Fondo skyrius (106-as) irgi paaukojo Lietuvos Universitui $50.00. Tą šimtą dolerių kun. Zimblys jau pasiuntė Kaunan.

Antrą kartą kun. Ignacas Zimblys pasiuntė Kaunan $60.00 (šešiasdešimts dolerių) Vyskupo Kareviičiaus adresu. Tai buvo jo parapijiečių greit paklausiusių Žemaičių Vyskupo prašymo aukos. Sie davė žymesnes aukas: Jieva Grubliauskienė (našlė) 10 dol., Lucė Kasperiuniutė 5 dol. ir Alena Kavaliauskaitė 2 doleriu. Iš viso Sv. Jurgio (Philadelphijoj) klebonas jau pasiuntęs Kaunan 160 dolerių, bet jis tikisi, kad daug daugiaus aukotojų atsiras. „Žvaigždėje" pagarsisime tų Lietuvos valstybės geradėjų vardus kaip veik anuos gausime.

* * *

Williamsburgo, Brooklyno dalies, klebonas kunigas N. Nikodemas Petkus jau išsiuntė nuo savęs 10,000 auksinų vyskupo Karevičiaus vardu, ir 16 dolerių pirmąjį nedeldienį, po perskaitymui Žemaičių vyskupo gromatos, parapijiečių suaukotus. Aukojo šie geros širdies žmonės: „Pr. Gedraitis 5 dol., L. Milišauckiutė 5 dol., M. Mažeika 2 dol., po vieną dolerį aukojo šie: J. Juškauskienė, Ap. Veževičienė, U. Briedyče ir St. Valeckas. Visų tų aukos jau pasiųstos Kaunan pirm dviejų savaičių.

Antrą kartą kun. N. Petkus pasiuntė Kaunan L. Kataliku Universito Komitetui antrą šimtinę dolerių, nuo New Yorko apygardos kunigų teip vadinamo komiteto — „Amerikos Pagelbos Lietuvai", ir 10 dolerių — Mot. Vosyliaus auką. Viso 126 dol. ir 10.000 auksinų.

* * *

New Yorko klebonas Kun. Juozapas Seštokas jau yra pasiuntęs Kaunan nuo savęs 10,000 auksinų.

* * *

Sv. Mykolo parapijos Eastone, Pa. klebonas kun. V. Matulaitis paaukojęs Lietuvos Universitui 10.000 auksinų.

* * *

Philadelphijos Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Kaulakis pasižadėjo greit pasiųsti Kaunan Lietuvos Katalikų rengiamam Universitui 500 dolerių. Pirmas kun. Petras Lapelis, Chicagoje, pasižadėjo penkis šimtus, kun. Juozapas Kaulakis, 500 dolerių paaukojęs, ir toliaus žada nepamiršti aukoti Lietuvos Katalikų Universitui!

* * *

Binghamptn'o miestelyj, Syracuse vyskupijoje, klebonas kun. K. Skripka paaukojo vyskupo Karevičiaus universitui 100 dolerių, kuriuos žadėjo greit pasiųsti Kaunan. „Žvaigždei" einant į spaudą, jau gal kun. K. Skripkos pinigai bus pusiaukelyje — ant vidurio okeano.

* * *

Kun. A. Kodis, šv. Jurgio klebonas iš Brooklyno, „Žvaigždės" atstovo užklaustas, pasakė, kad Lietuvos Universitui pats duosniai aukausiąs ir savo parapijoje pasirūpįs to Universito bičiuolių žymaus burio sudarymu.

* * *

Nuo kun. M. Pankaus, šv. Jurgio klebono Bridgeporte, neteko mums išgirsti pilnos žinios apie parodytą duosnumą Žemaičių vyskupo sumanymui. Žinome tik, juog kun. M. Pankus jau yra pasiuntęs kelis tūkstančius auksinų Kaunan ir greitu laiku siųs dar nuo savęs antrą kartą auką, kaip veik jo parapijiečių bus žymesnė suma pinigų suaukota. Iš tikrų šaltinių žinia tvirtina, juog iš Bridgeporto šį rudenį, nepaisant baisios bedarbės, Lietuvos Universitas sulauksiąs 30.000 auksinų.

* * *

Elizabeth, N. J. Sv. Petro ir Povylo parapijos klebonas, kun. B. Zindžius parodė didžiausią entuziazmą išgirdęs apie Žemaičių vyskupo Karevičiaus Lietuvos Katalikiško Universito sumanymą.

* * *

Lietuvių Kunigų Vienybė per savo suvažiavimą Brooklyne paskyre $300.00 Lietuvos Katalikų Universitui.

* * *

Kun. Petras Lapelis, Elizabeth, N. J. paaukojo 50 dol. Liet. Kat. Universitui.

* * *

Nuo savęs pranešame, juog aukojame (Kun. A. Jusaitis ir Kun. A. Milukas) vyskupo Karevičiaus sumanytam Universitui 2000 anglų kalba knygos: „History of the Lithuanian Nation". Kun. A. Milukas nuo savęs prideda 100 dol. tų knygų nusiuntimui Lietuvon ir gražių luobelių padarymui.

„Žvaigždės" gi redaktorė p. J. Pranaičiutė, savo lėšomis išleidusi 700 egz. tos knygos lietuvių kalboje, visas jas aukoja irgi vyskupo Karevičiaus sumanytam Universitui.

Kurie nemažiaus kaip 5 dol. aukos Lietuvos Universitui (vardan kun. J. Pranaičio stipendijos). gaus vieną tų knygų dovanų iš redakcijos.

* * *

Maspetho parapijoje, Kun. A. Milukui paskelbus Vysk. Karevičiaus gromatą, kol kas paaukojo šie asmenys:

Po $1.00: K. Galčius, J. Tamulynas, V. Gasparavičius, G. Matusevičius, T. Janulionis, P. Ražickienė, A. Morkunienė, K. Dumbrauckienė, U. Martišiunienė J. Zilinskas. J. Masalis, M. Sinkevičius O. Bagočiuniene, M. Kvarinskiene, M. Mereškevičiene, O. Lukševičiene, O. Juodžbaliene, A. Protaševičius, K. Leniene, P. Lukoševičius, K. Venckus, M. Meškinis, K. Dalykienė, M. Useckienė, M. Mereškevičius K. Joneliunienė And. Arbačauskas.

Po 2 dol. aukojo J. Meciunas, Vac. Zelianis.

Dom. Jodis	$5.00
Ignacas Vilutis	$25.00

SUGRĄŽINAME „DRAUGO" REDAKCIJAI NETEISINGUS JOS PRIEKAIŠTUS.

Pereitą Rugpiučio mėnesį „Žvaigždė" atsidėjus garsino Žemaičių vyskupo atsiliepimą į Amerikos lietuvius kunigus ir anų žmones, prašantį pagelbos steigiamam Lietuvos Katalikų Universitui. Nekuriems musų skaitytojams užklausus, rasi ir pati „Žvaigždės" redakcija priims aukas tam reikalui, mes atsakėme:

„Sulyg vyskupo Karevičiaus ir Lietuvos Universito įkurėjų mintį, Amerikos lietuvių kunigai klebonai turi kompetenciją savo parapijose įkurti vietos komitetus aukų rinkimui ir tų aukų nusiuntimui pačiam vyskupui Karevičiui arba Lietuvos Universito įgalioto Komiteto iždininkui Dr. I. Tamošaičiui. Taigi „Žvaigždės" redakcija, suprasdama Lietuvos Universito kurėjų norą, ragino ir ragina savo skaitytojus, kad aukaus Lietuvos Universito įkurimui, siųstų Kaunan per savo klebonus arba savo parapijos, su klebono ž inia, susidariusius Lietuvos Universito vietos komitetus. Kur lietuviai gyvena toli nuo lietuviškos parapijos, kur nepatogu sudaryti vietos Lietuvos Universito šelpėjų komitetai, tokiems savo skaitytojams ir anų bičiuoliams gali patarpininkauti pati „Žvaigždės" redakcija persiuntime aukų Kaunan. „Žvaigždėje" garsįsime vardus kiekvieno Lietuvos Universito geradėjo, paaukavusio nemažnaus kaip 1 dol."

„Draugas" N197, 22 d. Rugpiučio laidoje, nenorėdamas suprasti, kad mums rupėjo vien suraginimas visuomenės prie Žemaičių vyskupo pasiryžimo, mėgina apšaukti „Žvaigždės" redakciją anarkistais. Štai „Draugo" žodžiai:

„Galop „Žvaigždė" savo atsakyme „Nuo Redakcijos" įveda anarchiją į musų Vyriausią Amerikoje Organizaciją — Federaciją.

Ji įsako, jeigu ne pataria, surinktas Universitetui aukas siųsti per savo klebonus arba parapijose susidariusius Lietuvos Universiteto komitetus.

Sunku spręsti ar tuomi norima ignoruoti Tautos Fondą, ar tik sava ignorancija pasirodo."

Anot paties „Draugo" redaktoriaus „Sunku spręsti ar tuomi norima ignoruoti Tautos Fondą" (Kurs NB. per 2 mėnesiu nei „mu" nei „mė" nesiteikė pasakyti ar jam rupi tas reikalas) „ar tik sava ignorancija pasirodo." Gabus advokatas apkaltintojas tas musų plunksnos kolega „Draugo" redaktorius. Sulyg jo ar šiaip ar taip vis busi arba kaltas arba kvailys. Tuomi tarpu gi mums nei vieno, nei kito daigto nesinorėjo. Turėjome prieš savę vyskupo Karevičiaus gromatą, ir vien žinojome iš Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės pirmininko Kun. A. Miluko viešo laiško į Amerikos kunigus, kad Universito klausimo Amerikoje išgarsinimas perdaug toli nusitęsė. Vyskupas kvietė savo gromatoje „visus Lietuvos ir Katalikų Bažnyčios sunus, pirmon galvon kunigus, paskui jų ganomuosius svietiškius", kad anie prisidėtų „kuoduosniausiai pinigais, idant šis (Universito) fakultas atsistotų kuoaukščiausiame mokslo laipsnyje, sukvietęs pačius prašmatniuosius profesorius ir įsitaisęs kuodidžiausią knygyną."

Pagal tai ir atsakėme, tarpininkausią aukų persiuntime vien tokiems savo skaitytojams, kurie toli nuo lietuviškų parapijų gyvena.

Nors „Draugo" redaktoriui ir sunku įspėti, ko buvo norima*) bet tas nesulaiko jo nuo primetimo mums anarchijos. Esą —

„Sulyg pernai metų nustatytos Federacijos Seimo drausmės kataikų visuomenės aukos siunčiamos per Tautos fondą. Jeigu dar mes nenorime eiti anarchijos keliais, reiktų prisilaikyti visiems saistomos drausmės.

Katalikų laikraščiui varinėti savo atskiras nuomones apsilenkiant su visuomenės nusistatymu, butų netikslu ir negražu."

„Draugo" redaktorius pravardžiuoja mus anarkistais, mėginęs įspėti ko musų norėta. Tas pats bet p. redaktorius taip nepavykusiai mėginęs užmesti mums vieną iš dviejų, jo minčia, didelių prasikaltimų su didžia pagarba patalpino (N188, Rugpiučio 11 d. laidoje) straipsnyje „Laiškas iš kelionės" Kun. P. Bučio žodžius:

„Gerbiamieji:

Besiskubindamas išvažiuoti į Lietuvą likau nepadėkojęs Jums už didelę garbę, kurią padarėte man 11 liepos šių metų....

Šimto keturiasdešimties tukstančių 800 auksinų draftą Teologijos Fakulteto reikalams busiančiame Lietuvos universitete gavau kelioms minutoms prieš sėdant į laivą, todel neturėjau progos anksčiau padėkoti. Prie to reikia priskaityti kun. Jeronimo Vaičiuno auką šimtą dolerių įduotą man Chicagoje sėdant į traukinį."

Sulyg šitą paties „Draugo" paskelbimą Kun. P. Bučys, išvažiavęs į Lietuvą dar pradžioje Liepos mėnesio, įšsivežė su savim Lietuvos Universito teologiškam fakultui 140,800 auksinų irbe to dar Kun. Vaičiuno iš Chicagos 100 dolerių. „Draugo" redakcija regimai nepalaikė tą dalyką anarchija, nes po antgalviu „Laiškas iš Kelionės" redakcijos padėta mažesnis antglvis juodomis ridėmis „Padėkos žodis — gausios aukos..."

Kun. P. Bučys aktualiai, be „Tautos Fondo" tarpininkystės, išsivežė į Lietuvą apie 150.000 auksinų ir 100 dol sudėtų aukų. Jis geraį padarė. „Žvaigždės" gi redakcija tai anarkistai, ką ji nepamniėjo „Tautos Fondo".

Rugpiučio 22 d. laidoje „Draugas" talpino Kun. P. Kaščiuko, generalio Šv. Kazimiero Draugijos įgaliotinio paskelbimus, primenančius Amerikos Lietuviams, kad tas kunigas renkąs aukų Šv. Kazimiero Draugijai. Mums teko girdėti, jok Kun. Kaščiuko darbui pritarė vienu balsu visi Amerikos lietuviai kunigai savo konferencijose (New Yorke ir Chicagoje). Kun. Kaščiukas savo vyskupo išleistas Amerikon priima aukas nuo norinčių jam duoti žmonių be „Tautos Fondo" tarpininkystės. „Draugo" redaktorius norėdamas priskaityti „Žvaigždę" prie anarkistų, ton pačion kategorijon, jei nori buti logišku, turi priskityti Žemaičių vyskupo pasiųstąjį Kun. Kaščiuką, ir tuos klebonus ir žmones, nuo kurių jis pinigus priėmė, turėtų tarp anarkistų pasmerkti ir patį kun. Bučį ir anam įdavusius 150.000 auksinų ir 100 dolerių ir, ant galo pats save, ką tokius „skandalus" prieš „Tautos Fondo" majestotą savo laikraštyje garsina.... Tai butų logiška ..

Atrėmę gerbiamo plunksnos kolegos įsikarščiavusius šuvius, be reikalo į mus paleistus, išdrįstame jam pasakyti, kad musų nuomonė skiriasi nuo jo sulyg sątikių tarp hierarchijos ir dvasiškijos ir žmonių.

Po 12 d. Rugpiučio, kurios dienos laidoje tilpo Federacijos sekretoriaus pranešimas, kad tos organizacijos taryba parinkusi į svo viršaičių kandidatus su visa „Garso" taip vadinama Grandstryčio arba nine-street'o kuopa ir „Draugo" redaktorių, teko patėmyti tulo Vyturio straipsniai apie Lietuvių Federaciją ir abelnai Amerikos katalikus. Straipsniai tie talpinami be jokių redakcijos pastabų, o dabartinė „D-go" redakcija nešykštauja su savo nuomonės išreiškimu.

P. Vyturys tuose rašymuose pramato Amerikos lietuviams grėsiantį pavojų iš Amerikos katalikiškų vyskupų pusės. Esą Amerikos katalikai organizuojasi į katalikų Gerbuvio Tarybą, kurį anot „Draugo" p. sociologo turėtų priejti prie lietuvių katalikų Amerikoje ne per anų vyskupus ir klebonus, bet „per musų Federaciją", nes girdi „Amerikos katalikija imsis didelio darbo — ateivių katalikų amerikonizacijos." Paduodame čia ilgesnę „Draugo" „socjologo" straipsnio citatą:

„Idėja ateivių suartinimo su Amerikos dvasia, reikalais ir idealais — yra pagirtina ir negalima jos smerkti, nė prieš ją kovoti. Bet ateiviai, jeigu jie ir yra medžiaga virškinimui, tai visgi gyva medžiaga, su kurios gyvybe prisieina skaitytis.

Kaipo gyvi ir protingi Dievo sutvėrimai, štai ir mes, lietuviai turime savo kalbą, savo organizacijas ir jų viršunę — Federaciją. Ir nors tikėjimu mes ir nesiskiriame niekuo nuo kitų Amerikos katalikų tečiau savo tautinės žymės: kalbos, papročių, spaudos, organizacijų atsižadėti nenorime, negalime, o ir nei nemanome.

Politikos ir kulturos reikalais mes susispiestume į savo Federaciją ir todel Katalikų Gerbuvio Taryba, norėdama prieiti prie musų politikos reikalais, turėtų, mums rodos, veikti per musų Federaciją." („Dr-go" N194, Rugp. 18.)

Kitais žodžiais visi Amerikos lietuviai katalikai pasiduokit Federacijos „grandstryčio" kambariuose nuskirtai valdybai ir anos klausykite, nė savo klebonų ir vyskupų. Savo aukas jei ne per „Tautos Fondą" aukosit, tai busit anarkistais. Jau apšaukta anarkistais „Žvaigždės" redakciją lygiai kaip Kun. Janušą apšaukta užmiršusiu katalikystę, o varinėjančiu vien savo asmeniškumus („Draugo" N184, Rugp. 6 straipsnyje Klausimai Spragilui.)

„Žvaigždė" eidama suviršum 20 metų matė viso ko Amerikos lietuvių tarpe, pasipažino ir pasipažįsta gerai su Amerikos katalikiška hierarchija. „Žvaigždės" leidėjas pirm 12 metų buvo įtartas kartu su a. a. antvyskupiu Ryan'u kaipo Lietuvių tautos aršus priešas. Bet kas išėjo aikštėn? Intarėjas norėjęs pagarsėti lietuvių išeivių užtarėju, pasirodė paprastu šarlatanu, sumaniai mokėjusiu išnaudoti momento minios susijudinimą.

„Žvaigždė" gerai atmena kardinolų Farley ir Gibbons'o didelį lietuviams prielankumą, lyginai kaip ir dabartinių Amerikos vyskupų, tarp kurių pažymėsime antvyskupį Mundelein'ą, kardinolą Dougherty, vyskupus Muldoon, Hoban ir daugybę kitų.

„Žvaigždės" redakcijai žinoma, kad katalikos reiškia visatinį. „Žvaigždė" tiki, kad Katalikų Bažnyčia kaip buvo taip ir paliks didžiausia visų tautų bičiuolė, mokintoja visų tautų.

Amerikos katalikų hierarchijai sulyg inteligentijos, Bažnyčios dvasios supratimo ir praktiško jos šių demokratijos dienų principams pritaikinimo, pripažinta pirmutinė vieta tarp visų pasaulio šalių hierarchijų. „Draugo" korespondentas turėdamas priešingą nuomonę parodo vien, kad apie šios šalies dalykus mažai tenumano.

Rasi „Dr go" red. irgi tokia nuomonė, bet artymo meilė neleidžia mums įtarti jį (nors ans mus anarchijos platintojais apšaukė nepavykusiai mėginęs įspėti musų mintis), kad jis tikisi asmeniškos savo naudos iš dabartinio savo keisto sąprotavimo. (Už tą patį daigtą vienus smerkia, kitus giria). Bet „Žvaigždei" gerai žinoma, kaip nekartą Amerikos lietuvius išnaudota vardan geriausių obalsių. Kudlametyje (1905) Amerikoje rinkta aukos armotai karei su Rusija, to paties „Tautos Fondo" pinigai, teisybė, visi jau išleisti; kaip „public accountant" atrado, ale ar tiem siekiam išleisti, kuriems buvo rinkti? Ar reikalingos buvo visos tos brangių brangiausios kelionės „grandstryto" kuopos jaunų ponelių? Jei tikėti laikraščiams, tai nekurie tų „patentuotų" „Tautos Fondo" diplomatų, ką tukstančius išleido, važinėdami Paryžiun pažiurėti Lietuvos diplomatus, dabar dar mokslus besimokina už „Tautos Fondo" pinigus (šito fakto dar neužgynė „Tautos Fondo" valdyba). „Žvaigždė" matė didelį Amerikos lietuvių duosnumą, bet kartu matė, kad tas duosnumas neapsakytai sumažėjo, kadą pradėjo visuomenę pasiekti didžiausias suaukotų grašių mėtymas, sunaudojimas asmeniškiems, ne viešiems reikalams. Taigi ir dabar skaitant tokius nelogiškus „Draugo" redaktoriaus įtarimus, už kurio pečių stovi ta pati už visuomenės aukas mėgstanti lengvai gyventi „grandstryto" kuopelė, „Žvaigždei" kad ir nenoroms ateina mintįs, ar ir iš šito Lietuvos Universito klausimo, nemanoma nekurių asmenų kuopelės iščiulpti sau didesnę ar mažesnę asmenišką naudą? Kam gi čia toks keistas pasielgimas? Kam čia gązdinami žmonės tokiomis nesąmonėmis, buk juos suėsją Amerikos katalikų hierarchija, kuri iki šiol pasirodė lietuviams kuoprielankiausia, tikrai tėviška?

„Žvaigždė" tokius paskalus humbugu vadina, bet iš patyrimo turi teisę spėti, kad čia yra užslėptas kokis siekis, kurio pasakyti nedrįstama.

„Žvaigždė" manė ir manys, jog katalikų vyskupai ir ateityje savo vyskupijose veiks per paskirtus klebonus, ne per kokius „Tautos Fondus", ar ką kitą. Katalikų vyskupai ir kunigai nesikiš į pasaulinių organizacijų reikalus, anąs visada rems, kol tos bus remtinos, bet niekados neišsižadės betarpinio veikimo. „Žvaigždės" redakcijai neišrodo anarkistišku daigtu, jei vyskupai savo vyskupijoje nuskirs kolektas be „Tautos Fondo" leidimo. „Žvaigždė" nenori, kad vyskupas Karevičius žengtų „anarchijos keliais", kaip įsikarščiavęs tvirtina „Draugo" redaktorius. „Žvaigždė" niekados nesisavino privilegijos mokinti katalikų hierarchiją ir ją gerbė ir gerbia, ir mano, jog „D-go" redaktorius norėdamas įtraukti į šį bereikalingą ginčą Lietuvos vyskupą parodo vien, kad jam prįtruko argumentų. „Žvaigždė" gerbdama visus katalikų vyskupus laiko už didelį storžievį kiekvieną, kurs norėdamas koliotis, mėgintų pasikviesti į liudininkus katalikų vyskupus.

Lietuvos Universito klausimas, taį epokiškas dalykas, į šimtus metų teiškila. Jei „D-go" redaktorius tokiame atsitikime užgintų Lietuvos katalikų vyskupams teisę atsiliepti į visuomenę kad ir be „Tautos Fondo" tarpininkystės, mes nenorėtumėme tikėti, kad „Draugo" redaktorius nekrečia šposų.

Manome šito užteks. Jei „Draugo" redaktorius dar įsivaizdįs ką, ir dar kame įtarinės mus, tai atsakysime jam vėliaus, kada vietos ir laiko turėsime. Dabar dar reikia žmonėms apie Lietuvos Universitą kalbėti, reik daug labai daug apie užbaigimą Lietuvos laisvės paskolos rašyti, tad nėra vietos atsakinėti ant visokių be pamato įtarinėjimų.

Užbaigdami turime pasakyti, kad be piktumo grąžindami „Draugo" redaktoriui „anarkiją" ir „norą išnaudoti" Jo Malonybę Žemaičių Vyskupą, sveikiname tą patį p. redaktorių, kad jis, perskaitęs N32 „Žvaigždės" beveik 4 puslapius pašvęstus L. Universito reikalams, užbaigė poros brangių mėnesių nemalonią tylą ir pats parašė apie 4 koliumnas apie tą svarbių svarbiausią musų dienų Lietuvos valstybės reikalą. Pereitame „Žvaigždės" numeryje, kad dar nebuvome regėję „Drauge" karčių mums priekaištų, pranašavome, kad greit prabils ir tie, ką iki šiol buvo nebyliais ir sušukome jiems valio. Smagu mums, kad musų spėjimas išsipildė. „Draugo" redaktorius vyriškai įsikinkė į naują darbą ir aną varys isijuosęs. „Federacijos" ir „Tautos Fondo" seimuose tepasiseka jam ir kitus iki šiol nebylius buvusius sujudinti! Aukokit vyrai, kurie norit, per „Tautos Fondą", kiti, kurie vyskupo Karevičiaus paskelbtu Lietuvos Universito komitetu arba pačiu vyskupu pasitiki ir be „Tautos Fondo" siuntė ir siųs aukas, ir Lietuvos jaunoje valstybėje šįmet, butinai šįmet turi įsikurti pirmasis tikras Lietuvių Katalikų Universitas.

Amerikos visose katalikų bažnyčiose kasmet vyskupų įsakymu klebonai renka aukas Washington'o kataljkiškam universitui. Anų už tai niekas (nei „Draugo" redaktorius) nevadina anarkistais. Ir pas mus, Dievas duos, Amerikos lietuvių katalikų bažnyčiose gal bus kada renkamos aukos Lietuvos Kataljkų universitui (su musų vyskupų žinia) ir per anų kanceliarijas bus pasiųstos Lietuvon ir... „Draugo" redaktorius nedrįs to anarkija vadinti. Mat keljaujanti paukščiai, kurie „Draugo" redaktoriui sugebia meliodijas užtaisyti, doleriais apsikrovę, bus sugrįžę Lietuvon ten savose vietose, kaip kas moka ir gali, dirbs tėvynei ir bažnyčiai, savo hierarchijos tėviškai globojami ir aną, kaip geriems katalikams pritinka, mylėdami ir anos klausydami.

Apie kitu du „Draugo" redaktoriaus paliestu dalyku beje Motinėlės fondą ir kun. Bučio vardo stipendiją nesiginčysim su juomi. Visados manėme, jog įsteigimas stipendijos prie kokios nors augštosios mokyklos yra anos parėmimu. Taigi, kad pridavus drąsos Lietuvos Katalikų Universito įkurėjams, paminėjome apie tuodu šaltiniu. Girdėjome ir nekuriuos Chicagoje kalbant, kad to miesto Federacijos apskritys, jei bus reikalas, paskolįs pradžioje savo fondą Univedsito Komitetui, o už paskolintos sumos nuošimčius stipendijatai galės eiti mokslus Lietuvos Universite. Tą reikalą nuspręs, bet patys stipendijos įkurėjai, taip pat kaip Motinėlės Draugijos nariai, nuspręs ką jie darys su savo pinigais, ar bankoje laikys, ar Liet. Universitui paskolįs.

„Žvaigždės" atstovas kalbėjo su daugeliu Motinėlės narių ir visa valdyba. Anie niekad nesakė, kad „Žvaigždė" norinti į jų reikalus kištis ir klaidinanti visuomenę. Tadgi ir šitą iš vėjo pagautą (apie Chicagą esama didelių vėjų) priekaištą atsisakome priimti ir grąžiname atgal „Draugo" redaktoriui.

P. S. „Žvaigždė" įtariama kėlime anarchijos delto, kad norinčius aukoti Lietuvos Universitui nevaro pasįduoti Federacijos globai ir savo aukas atiduoti „Tautos Fondui". Amerikos lietuviai katalikai, kunigai, draugijos, net Federacijos kuopos kelis milijonus auksinų pasiuntė Lietuvai pagelbos be „Tautos Fondo" tarpininkystės. Sulyg Lietuvos Misijos paskelbtų atskaitų Sausyje 1921 Lietuvon nuėjo: Athol, Mass., Vyčių 10 kp. 112.00 dol.; Manchester, N. H., L. R. K. Visų Šventų parap. 26.60 dol.; Vasaryje — Sv. Jono Eveng. Draug. 5.00 dol., E. Vandergrift, Pa., Šv. Kazimiero Dr-ja 100.00 dol. Sulyg L. Informacijos Biuro paskelbimų (N21712) Lietuvos Gynimo Komitetas be „Tautos Fondo" tarpininkystės yra gavęs šiaip aukas nuo A. L. katalikų: Saus. 15 d. Bridgeporto lietuvių kolonija (per Valst. Prezidentą) 35,000.00 auks., Gruodž. 14 d. perkun. Bukavecką, Ansonia, Conn., 21,020.00 auks., Vasar. 2 d. Šv. Jono Kryžiaus draugija Chicago 2,000.00 auks., Lapkr. 4 d. Cambridge, Mass. Katalikų Komitetas (per V. Prez.) 17,226.00 auks., Gruodž. 4 d. Cambridge, Mass., Katalikų Komitetas (per V. Prez.) 29,269.00 auks, Gruodž. 14 d. per kun. Cibulskį, Dayton, Ohio, 30,000.00 auks., Gruodž. 14 d. per kun. Cibulskį, Dayton, Ohio, 5,500.00 auks., Baland. 4 d. Chicago Liet. Dr. Tarybos ir L. R. Kat. Fed. surinkta š. m. 16 d. vasario 17,200.00 auks., Baland. 30 d. per kun. J. Staugaitį, kun. J. Krasnicką iš Jersey City, N. J., 36,200.00 auks., Spalio 21 d. pe rŽemaičių Vyskupą, Kun. Cibulskį Dayton, Ohio, 2,000.00 auks., Kovo 1 d. Geležiniam Vilkui Šv. Kryžiaus par., Mt. Carmel per Kun. Bartušką 72,550.00 auks. Iš Lietuvių Misijos atskaitų aukų, per aną pasiųstų tėvynėn pabaigoje 1920 m. randame šias aukas lietuvių katalikų: 18 d. Spalio per Žemaičių Vyskupą 9,500.00 auks., 15 d. Lap. kun. Olechnavičiaus $1,500.00 (57,915.00 auks.), 23 d. Lap. kun. Jakščio čekas Nr. 192710 498.00 auks., 30 d. Lap. Šv. Jurgio par. Amerikoje, per Žemaičių Vyskupą 30,000.00 auks., 9 d. Gr. kun. Jakštys per L. Misiją 13,900.00 auks., L. R. K. R. Dr-jos 47 skyr., per L. Misiją 4,300.00 auks., L. R. K. R. Dr-jos (Belekevičius, per Žem. Vyskupą) 3,600.00 auks., Surinktus Sheboygan'e, per Žem. Vysk. kuriją 2000.00 auks., Liepos mėn., 1921 m. Pittsburgh, Pa. Lietuvių R. K. Dr-ja $500.00 arba 37,860 auks.

Cituojam čia tik mažą dalelę Amerikos Lietuvių Katalikų aukų be „Tautos Fondo" tarpininkystės pasiųstų. Sulyg musų nuomone, tai neužginčijamas faktas, kad Amerikos lietuviai turi teisę siųsti savo aukas tokiu budu, kaip jiems geriausiai patinka ir to savo noro neišsižadėjo dėlei baimės, kad juos „Dr-go" redaktorius apšauks anarchijos platintojais.

„ŽVAIGŽDĖS" REDAKCIJA.

*) Nota Bene. Kaip „Draugo" redaktorius su Kun. Kemėšiu, ir pp. Šimučiu, Šaliunu, Krušinsku et tutti quanti pateks į Federacijos viršaičius, tai ir už neišreikštus norus bus viešai smerkiami visi kitaip manantį.

PENKTOS DERYBOS SU LENKAIS.

Rugpiūčio 25 dieną Ženevoje vėl prasidės Lietuvių Lenkų derybos, Tautų Sąjungos Tarybos nariui p. Hymansui pirmininkaujant. Tai bus iš eilės jau penktos mūsų derybos su Lenkais. Kokios bus šios derybos ir jų vaisiai, dar sunku numanyti. Bet iš praeitų derybos vaisių sprendžiant, negalima turėti perdaug didelės vilties, kad jau šį kartą bus galutinai išspręstas tas taip visiems įkyrėjęs ginčas. Pirmos derybos Suvalkuose buvo lyg sekmingiausios. Ten buvo pasirašyta Lietuvos ir Lenkų sutartis, kurią patvirtino savo parašais tautų Sąjungos atstovai. Bet lenkai tuojau iš tos sutarties padarė neturintį vertės „popierio gabalėlį", jie veidmainingu puolimu ir mūsų sostinės pagrobimu tą sutartį sulaužė. Sekančios derybos baigės tuo, kad delegacijos isiskirstė jokio popierėlio nepasirašiusios. Apie pusantro mėnesio mūsų delegacija išsėdėjo Varšuvoje, tiek pat laiko praleista Briuksely, pagaliau Ženevoje. Kokį mums tos visos derybos duoda pamokinimą? Tokį, kad lenkai su mumis taikinsis tik tada, kaip lietuviai leis jiems Lietuvoje šeimininkauti. Sutinka neva atiduoti mums ir Vilnių ir kitus pagrobtus Lietuvos kraštus, bet už tai nori paimti į savo nagus visą Lietuvą. Lenkai melagystėmis, šmeižtais įtikino p. Hymansą, kad jie mums siūlo dievobaimingas sąlygas; mat, jie nori gyventi su lietuviais lygybėje ir vienybėje; jie nori tik susirišti artimais politiniais, ekonominiais ir militariniais ryšiais su Lietuva.

Mūsų Seimas, valdžia ir visi žmonės supranta, ką reiškia tie Lenkų „ryšiai'. Todel Lietuva atsisakė toliau derėtis su lenkais, kol jie neišpildys sulaužytos Suvalkų sutarties. Kam gi naujas sutartis daryti, jei padarytosios nepildomos. Bet dabar vėl p. Hymansas nori suvesti lietuvių-lenkų delegacijas. Jis sako, noris dar kartą kreiptis į lietuvių ir lenkų politinę išminti, kad rastų išėjimą iš to užburto rato. Mes privalome sveikinti p. Hymanso norus ir pastangas surasti susitaikymui kelių. Bet deja, mes žinome, kad lenkų politinė išmintis yra nukreipta vien grobikų siekimų linkui. Jei lenkai ir šį kartą mums statys tokias susitaikymo sąlygas, kad mūsų nepriklausomybę pagrobti, tai ir šį kartą derybos greičiausia baigsis Briukselio derybų pavyzdziu. P. Hymansas rašo, kad jis noris suvesti lietuvių-lenkų delegacijas ir del to, kad smulkiau sužinoti Lietuvos ir Lenkų valdžių reikalavimus ir nusistatymus ginčijamais klausimais, kad paskiau galėtų padary apie tai pranešimą Tautų Sąjungai. Sioji aplinkybė ir yra svarbiausia priežastis, del kurios Lietuvos delegacija privalo važiuoti į siūlomas derybas. Lietuva dar kartą turės progos viso pasaulio akyvaizdoj išdėstyti savo teisingus reikalavimus, o nuo to mūsų padėtis tik pagerėti, gali. Todel, kiek teko patirti, mūsų valdžia siųs delegaciją į Ženevą. Taigi nuo rugpiūčio 25 dienos, kaip yra pasiūlyta, vėl Lietuva derėsis su Lenkais. Žiūrėsime, bet ir nesnausime.

(„Trimitas" N. 31.)

Pamėginkite naujo

Ruffles

Su užregistruotu vaisbaženkliu Suv. Valst. Patentu Biure.

Naujame mėlyname pakelyje.

Visos tvirtos, gėmalus užmušančios ypatybės šiame vaiste idėtos, su priemaiša priimniai švelnaus kvėpalo.

Ruffles yra labai paveikiantis pleiskanu pašalintojas — begaliniai puikus plauku sutaisytojas, kuris patiks kad ir gačniausiai ypatai.

Aptiekose parsiduoda po 65c. arba atsiuskite 75c., tad atsiusime per paštą tiesiog iš labaratorijos.

Butinai reikalaukite šitokio pakelio. Žiurekite, kad butų INKARO vaisbaženklis.

Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
" 1 " 3 P. M.
" 7 " 8 P. M.
Nedeliomis " 10 " 3 P. M.

Skausmus ir gėlimus nutildo

PAIN-EXPELLER

Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

DRAUGAS REIKALE

Parsiduoda Maspeth'e, N. Y.

500 geriausių lotų, per 20 minučių kelio nuo New Yorko miesto, palei tris gatvekarių linijas praeinančias pro šali. 5c. nuvažiavimas; vandens nuovadai, šaligatviai, gagazas, vanduo, mokyklos ir bažnyčios. Ant syk moket 20 nuoš., likusią sumą lengvoms išmokestimis. Gera spekuliacija ar nuolatinis namas.

Trace, 6 Remsen Place, Maspeth, N. Y.

arba

Chamberlain, 14 Grand Street, Maspeth, N. Y.

Richmond Trust Company

2728 E. Allegheny Ave

4 nuošim. ant taupinimo indėlių.
2 nuošim. ant bėgamų indėlių.
Pinigai siunčiama į visas pasaulio dalis.

IŠ KELIONĖS PO EUROPĄ IR AZIJĄ

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rųšies veikalas,

parašyta „Žvaigždės" redaktorės J. Pranaičiutės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais). -:- -:- -:-

Indomųs toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europejiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų. -:- -:- -:- -:- -:- -:-

Bet indomiausiais beabejo yra aprašymai įspudžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus įdomųs aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose. -:-

Knygos kaina	**2 dol.**
Audeklo apdarais	**2.25**
Skūros apdaruose su paauksuotais kraštais .	**3.50**

Galima gauti „Žv." Knygyne

Visuomenei Svarbu.

Visi reikalaukit „VANAGO" N. 12, kuriame rasite dokumentus apie S.L.R.K.A. pinigus.

Kituose „VANAGO" N. rasite dar žingeidžių dalykų! —

„VANAGO" kaina 2 dol. metams, 1 dol. pusei metų ir 15c. vienas num. Reikia užsimokėti iš kalno. Gausi „Vanagą" po du kartu į mėnesį. Rašyk: „Vanagas" R. D. 24, Box 109, So. Akron, Ohio.

TIK 10 DIENŲ.

KALIFORNIJOS VYNVUOGES
„Puikiausios prekyvietėse"

VYNO VUOGOS — saldžiausios, skaniausios, stambios, baltos vuogos po 30 svarų dėžė, dėžė $4.50

MUSKATALINES VYNVUOGES — Kalifornijos puikė, 30 svarų dėžėje, dėžė . . 5.00

DIDIEJI RIESUTAI, popierėlėse, geriausi prekyvietėse, 10 svarų dėžė 3.50

ROZINKOS — saldžios be sėklų, 30 svarų dėžė 5.50

Mes garantuojame viršminėtus produktus esant geriausios rųšies ir, kad gausite geriausiame padėjime,

Vynvuogės bus pasiųstos ekspresu, o visi kiti daikgai prekiniu trautkiniu (freight'u), nebent kitaip būtų reikalaujama.

Mūsų klijentų patogumui mes pasiųsime su kiekvienu 100 svarų

CUKRAUS, gryno kapoto cukraus maišelis 100 svarų $4.98

Išpildyk šitą kuponą ir prisiųsk su savo užsakymu šiuo adresu:

CALIFORNIA GRAPE AND ORANGE CO.
607 Congress Bldg. Detroit, Mich.

Enclosed find money order for $.....for which send me
.....puonds WINE GRAPES . . . . . $.....
.....puonds MUSKATALY GRAPES...$.....
.....puonds WALNUTS . . . . . $.....
.....pounds RAISINS . . . . . $.....
.....puonds SUGAR . . . . . $.....
Name.....City.....
State..... Street or Box No.....

PHILADELPHIJOS LIETUVIU DOMAI.

Gerbiamiems mųs Prieteliams, kurie budavo pratę pas Sv. Jurgio bažnyčią sekmadieniais nusipirkti „Zvaigždę", pranešame, jog nuo šiol kievienos savaitės pavienia „Zvaigždės" numeriai galima gauti p. ANTANO KRYŽANAUCKO krautuvėje, čia pat prie bažnyčios: kampas Salmon ir Venango gatvių „Zvaigždės" Red.

"ŽVAIGŽDĖS"
SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIUS
DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREITAI.

DRUKUOJA:
KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUDINA

★ ★ ★

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond St
Philadelphia, Pa

ATNAUJINKIT „ZVAIGZDES" PRENUMERATA.

UZSIRASYKIT „ZVAIGZDE" SAU IR SAVO GIMINEM LIETUVOJE. „ZVAIGZDE" į Lietuvą kainuoja lygiai pat kaip ir Amerikoje— tik $2.00

Sekančias knyga patariame skaityti visiems lietuviams katalikams:

Jos gaunama mųs redakcijoje.

Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl. 60

Antanukas. Apysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl. 15

Algimantas arba Lietuviai 13-ame šimtmetyje. Ištoriška apysaka. Parašė Dr. V. Piearis. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl. 2.50

Anima Vilis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl. 75

Bajoro Vuošvis. Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 15

Biurokratai. Apysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl. 25

Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa. 354 pusl. 1.00

Gyvačių Karalius. ir kitos apysakėlės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa,, 31 pusl. 10

Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranaičių Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai); 2.00
Audeklo apdarais 2.25
Skuros apdarais, paauksuotais kraštais 3.50

Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl 25

Išvakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl. 75

Išpažinties Istorija. Prancūziškai parašė kun. A. Guilloiss, vertė kun. A. M. Milukas. Antras leidimas Brooklyn, N. Y., 1916. 50

Kova ties Žalgiriais. Istoriška drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa, 31 pusl. 25

Kunigo giminė. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl. 20

Kaip Elziutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 20

Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl. 10

Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir Išlaikymą 5

Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės 5

Kan. Dr. M. Gustaitis 5

Laisvės Metu. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. Seimai, 1908 m. 187 pusl. 75

Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriškos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parenge ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa., 75

Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštininkai, žymiasni vyrai ir typai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas. 1.50

Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 262 pusl. 2.00

Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštais kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl. 50

Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl. 50

Mūsų Socijalistai. Apysaka iš paskiausių Lietuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl. 15

Melagių Dėdė. Vaizdelis iš Dzūkų gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl., 15

Mūsų Išganytojaus Jezaus Kristaus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslas, 75

Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl. 25

Ne Mieste Laimė. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl. 1.00

Našlaičiai. Likimas tulos šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl. 15

Pasikalbėjimas Giesmininko su Lietuva. Vyskupo A. Baranausko Eilės. Kaina .05

Pasakyk Matušei, Agnieška, Ant Garlaivio. Trįs Satrijos Raganos apysakėlės. 15

Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl. 1.00

Paklydėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Zvaigždės" skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y. 10

Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai 3.50
Drūtais audeklo apdarais 4.00
Skūros apdarais 5.00
Skūros apdarais, paauksuotais kraštais 5.50

Siapus ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl. 60

Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstytas visas Katalikų Teologijos mokslas. Shenandoah, Pa., 285 pusl. 1.00

Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlargas. Shenandoah, Pa., 72 pusl. 25

Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždės" Spaustuvėje, Shenandoah, Pa. 1907 m. 60

Susiskaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 20

Socijalistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Ko nori? Parašė kun. A. Civinskas. Shenandoah, Pa., 124 pusl. 10

Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis velionies raštų (eilėmis ir proza) išleidimas. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl. 1.00

Trumpas Katekizmas 10

Vaičaičio Eilės. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 157 pusl. 75

Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl. 10